

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201633951

Zaaknummer: Z/23/115359

Portefeuillehouder(s):

Voor vragen

Naam: Sander Geertsen (IBP) en/of Myrthe Diebels (Sociaal Domein)
Telefoon: (0316) 27 91 11
E-mail: s.geertsen@1stroom.nl / m.diebels@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad n.v.t.

Onderwerp: Stand van zaken huisvestingsdossiers vluchtelingen

Aanleiding voor deze kennisgeving

Op 28 juli 2022 hebben we u voor het laatst schriftelijk geïnformeerd over stand van zaken opvang vluchtelingen, asielzoekers en statushouders¹. En op 31 oktober 2023 heeft u een kennisgeving ontvangen over de Liemerse samenwerking op deze huisvestingsdossiers².

Als kleinere gemeente worstelen we met de opgaven die het Rijk ons vraagt. De huisvesting van statushouders, Oekraïense ontheemden en asielzoekers vragen net als andere belangrijke dossiers (bijvoorbeeld huisvesting van starters en spoedzoekers) om fysieke ruimte, ambtelijke capaciteit en inzet van onderwijs, zorg en welzijn. En daar lopen wij tegen onze grenzen aan en dat dwingt ons tot het maken van keuzes. We kunnen immers niet alles tegelijkertijd oppakken. Uiteraard spannen we ons in om in gezamenlijkheid met de andere regiegemeenten en de Liemerse in het bijzonder deze huisvestingsklussen te klaren.

Relevant beleidskader

Vreemdelingenwet, Tijdelijke wet Oekraïne, Spreidingswet.

Inhoud van mededeling

In de huisvesting en opvang van asielzoekers en vluchtelingen zijn er vanuit de Rijksoverheid op dit moment de volgende vier sporen ingezet:

1. Opvang Asielzoekers
2. Crisisnoodopvang Asielzoekers
3. Opvang Oekraïners
4. Huisvesting Statushouders

Wij informeren u per genoemd punt wat de actuele stand van zaken is waarbij het goed is u te blijven realiseren dat opvang van vluchtelingen een erg dynamisch proces is. Doordat iedereen probeert zo snel mogelijk mensen te plaatsen, er met spoed opvanglocaties worden gecreëerd en er op veel lijnen gewerkt wordt zijn cijfers en gegevens snel weer achterhaald.

De informatie uit deze kennisgeving betreft de stand van zaken per 31 oktober 2023.

¹ Ons documentnummer 201574536.

² Ons documentnummer 201632132.

Inleiding

Zoals bekend hebben de burgemeesters sinds 1 april 2022 de wettelijke taak om te voorzien in de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Inmiddels is de Tijdelijke wet Oekraïne in procedure om deze verantwoordelijkheid uiterlijk 1 januari 2024 bij het college neer te leggen en de coördinatie en spreiding uit de crisisstructuur te halen. Zodoende worden ook de verantwoordelijkheden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) ten aanzien van coördinatie en spreiding over gedragen aan de Provinciale Regie Tafel Migratie en Integratie (PRT). Voor de zomer heeft het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg Oekraïne gekozen voor het scenario waarin een klein ambtelijk team gekoppeld wordt aan een centrumgemeente die de coördinatie en spreiding namens alle 15 colleges van B&W binnen de VGGM faciliteert. Inmiddels heeft de gemeente Rheden deze rol op zich genomen. Dit omdat de PRT op dit moment nog niet klaar is om de coördinatie en spreiding in dit vluchtelingendossier in heel Gelderland in zijn geheel over te nemen. De PRT van Gelderland is opgedeeld in zeven subregio's. Onze gemeente maakt deel uit van de Regio Arnhem.

Op 6 november 2023 heeft de PRT alle plannen van aanpak van de subregio's besproken. De Regio Arnhem heeft op 2 november 2023 hun plan van aanpak³ vastgesteld.

1. Opvang Asielzoekers

De Regio Arnhem heeft een taakstelling van 1552 plekken (aandeel Duiven: 90) en heeft er momenteel 2393. Dit betreft tijdelijke noodopvanglocaties en AZC's met een meer permanent karakter. Onze regio voldoet dus ruimschoots (+841) aan de taakstelling waardoor de druk op het AZC in Ter Apel wordt verlicht. In Duiven worden circa 180 asielzoekers (nareizigers) opgevangen in hotels.

2. Crisisnoodopvang Asielzoekers

Deze opvang wordt in het landelijk beleid echter niet geschaard onder de vorige categorie. Het betreft kortdurende opvang om Ter Apel per direct te ontlasten. De Regio Arnhem heeft een taakstelling van 275 plekken (aandeel Duiven: 16) en heeft momenteel geen crisisnoodopvangplekken.

Ten tijde van de uitvraag van deze crisisnoodopvangplekken werd de taakstelling opgepakt binnen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden en voldeden we gezamenlijk bijna aan de opgave van 450 crisisnoodopvangplekken. Inmiddels loopt de aansturing via de twee subregio's Arnhem en Foodvalley en bevinden de overgebleven crisisnoodopvangplekken zich in de Regio Foodvalley. De Regio Arnhem lijkt daarin dus nog een opgave (275) te hebben. Echter, aan categorie 1 voldoet onze regio ruimschoots en dat is een verzachtende omstandigheid om niet zo zwaar te tillen aan die -275 crisisnoodopvangplekken voor asielzoekers.

3. Opvang Oekraïners

De Regio Arnhem heeft een taakstelling van 2334 plekken (aandeel Duiven: 154) en heeft er momenteel 2245. De regio heeft dus nog een kleine opgave (89).

Op dit moment zijn er in Duiven drie gemeentelijke opvanglocaties in samenwerking met de KerkvoorNu. De maximale capaciteit is 98 ontheemden⁴. Hiermee wordt voldaan de eerste resultaatverplichting van tenminste 90 opvangplekken. Echter er liggen ook drie aanvullende inspanningsverplichtingen van in totaal 63 opvangplekken zoals uit de volgende tabel blijkt.

³ Het plan van aanpak is in eerste instantie een inventarisatie van de stand van zaken van de drie opgaven (asiel, ontheemden en statushouders). In het plan is naast deze inventarisatie een aantal uitdagingen opgenomen waar de gemeenten voor staan. Het betreft bijvoorbeeld de knelpunten op het terrein van onderwijs, gezondheid of sociale cohesie. Deze onderwerpen worden in de komende periode nader uitgewerkt.

⁴ In de satellietopvang aan Den Oldenhoek in Groessen hebben we vier extra opvangplekken kunnen realiseren ten opzichte van de eerder bedachte twaalf.

	Resultaats- verplichting per 31-12-22 (50K)	Inspannings- verplichting per 1-3-23 (75K)	Inspannings- verplichting per 1-7-23 (90K)	Inspannings- verplichting per 1-2-24 (97K)	Totale opgave	Gerealiseerd per 1-10-23 gemeentelijk	Gerealiseerd per 1-10-23 particulier	Gerealiseerd totaal	Nog nodig per 1-2-24	% gereaa- liseerd
Duiven	90	34	20	9	153	98 (24+58+16)	15	113	40	74%

Gelukkig hebben we in Duiven een aantal gastgezinnen waar 15 ontheemden duurzaam verblijven. Zoals u weet willen we in Liemers verband op zoek gaan naar aanvullende locaties zodat we in onze regio aan de taakstellingen in de verschillende huisvestingsdossiers voldoen.

Helaas is er geen concreet zicht op het einde van de oorlog en daarmee de duur van de Oekraïne opvang. Wel weten we sinds kort dat de financiering van deze opvangbehoefte tot 4 maart 2026 voortduurt⁵. Ook is bekend dat het COA uiterlijk op deze datum het Oekraïnedossier over zou moeten nemen. Inmiddels is ook duidelijk dat de colleges per 1 januari 2024 verantwoordelijk worden voor de opvang in plaats van de burgemeesters.

Gelet op de hierboven genoemde overnamedatum willen wij al onze gemeentelijke opvangen tot 4 maart 2026 openhouden. Voor de opvang aan de Schoolstraat 14 (de voormalige basisschool De Groene Ring Noord, 58 plekken) en de daarmee samenhangende opvang in de Schoolstraat 9 (De Boomgaard, 24 plekken) leek tot voor kort in 2024/2025 een vervangende locatie gezocht te moeten worden. De Schoolstraat 14 is namelijk een van de drie schoollocaties die in beeld zijn voor woningbouw. Inmiddels is bekend dat de noodzakelijke onderzoeken en ruimtelijke procedures voor de Schoolstraat 14 in ieder geval tot zeker begin 2025 ruimte in beslag nemen. Vertraging als gevolg van bijvoorbeeld bezwaar- en beroepsprocedures is niet uit te sluiten. Om deze reden heeft het college besloten om de opvanglocatie aan de Schoolstraat 14 niet te verplaatsen en de planning voor het ontwikkelen van woningbouw aldaar aan te laten sluiten op de overnamedatum en daarna te starten met uitvoerende werkzaamheden. Dit heeft als bijkomende voordeel dat we de goede samenwerking met de KerkvoorNu voor het beheer van beide opvanglocaties kunnen voortzetten en er geen extra beroep op onze ambtelijke capaciteit hoeft te worden gedaan in het vinden van 82 alternatieve tijdelijke opvangplekken voor de periode tot 4 maart 2026.

Tot slot merken wij op dat het huidige normbedrag van € 83,- per opvangplek per dag voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïners voldoende is om alle kosten hiervoor te dekken. In de Jaarrekening 2023 verwachten wij een positief resultaat te kunnen melden.

4. Opvang Statushouders

De Regio Arnhem heeft een taakstelling van 1191 plekken (aandeel Duiven: 69) en heeft er momenteel circa 527. De regio heeft dus nog een significante opgave (664).

De algemene tendens landelijk is dat er veel alleenreizende/-gaande mannen in Nederland asiel aanvragen en dat familie op nareis zich later bij deze persoon voegt. Dit houdt in dat er relatief veel eengezinswoningen nodig zijn, maar ook dat deze de eerste maanden/jaar bewoond wordt door één persoon. In praktijk betekent dit dat we heel langzaam de taakstelling voldoen, gezien de krapte op de woningmarkt en met inachtneming van de prestatieafspraken met Vivare wordt maximaal 10% van de vrij te komen sociale huurwoningen toegewezen aan statushouders.

In Duiven was de taakstelling 30 voor eerste halfjaar van 2023. Omdat in mei de taakstelling nog niet gerealiseerd was (24 personen gehuisvest) en niet haalbaar leek is de beslissing genomen om een beroep te doen op de Hotel- en accommodatieregeling (later te noemen

⁵ Zie de brief van 4 september 2023 van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan de burgemeesters en de voorzitters van de veiligheidsregio's over de opgave noodopvang Oekraïense vluchtelingen.

HAR) van het COA, met inachtneming dat deze personen binnen 6 maanden door moeten stromen naar een reguliere woning. Medio juli zijn er 8 statushouders gehuisvest in Hotel Gieling om aan de taakstelling eerste halfjaar 2023 te kunnen voldoen.

De taakstelling voor de tweede helft van het jaar is 39, dit maakt dat de algehele taakstelling 2023 neerkomt op 69. We hebben momenteel 38 statushouders gehuisvest voor 2023.

Volgens de prognose van COA en Vluchtelingenwerk zouden er 24 nareizigers komen de tweede helft van 2023, deze tellen mee in onze taakstelling. Als we deze prognose volgen, betekent dit dat we nog 13 statushouders een woning moeten bieden vóór 1 januari 2024. Door de landelijke tendens te volgen van de alleenreizende/-gaande man, zou dit betekenen dat er in Duiven nog 13 woningen toegewezen dienen te worden aan statushouders om aan onze taakstelling te kunnen voldoen. Hierbij komen nogmaals de 8 personen bij die gebruik maken van de HAR, zij hebben 7 woningen nodig omdat hier een duo bij zit.

Door de 13 woningen voor de statushouders die momenteel in een AZC verblijven en de 7 woningen mee te nemen voor de HAR gebruikers, komen we op een totaal van circa 20 woningen die in Duiven beschikbaar zouden moeten zijn vóór 1 januari 2024.

In de PRT Regio Arnhem wordt ook nadrukkelijk over dit onderwerp gesproken. Het is duidelijk dat de regio dezelfde knelpunten kent en er wordt nagedacht over creatieve en vooral toekomstbestendige oplossingen zoals kamerbewoning mogelijk maken als tussenvoorziening.

Tot slot

Binnen de sub-PRT Regio Arnhem zijn we in overleg hoe we de realisatie van taakstellingen binnen deze drie dossiers in gezamenlijkheid kunnen oppakken. Onze insteek daarbij is dat taakstellingen onderling binnen Regio Arnhem of de Liemers verrekend kunnen worden. Wij houden u op de hoogte van onze vorderingen.

Duiven, 7 november 2023.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven
G. (Bertus) Brinkman mr. H.B. (Huub) Hieltjes

secretaris

burgemeester

Bijlagen:

Registratienummer:

1.

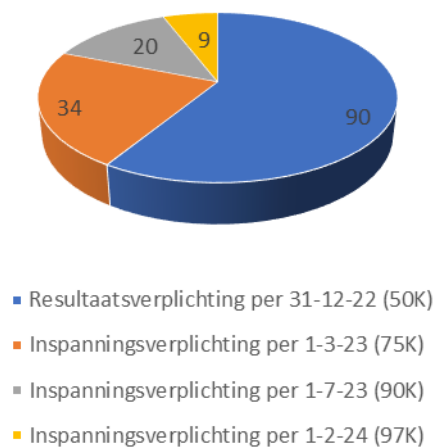
Omschrijving:

Verdere informatie:

1. n.v.t.

Oekraïne opvang in Duiven beeld

Taakstelling Duiven: 153 opvangplekken

Realisatie Duiven: 113 van 153

